

DENK ROTTERDAM

stem
DENK

18 MAART 2026
Gemeenteraadsverkiezingen

INHOUDSOPGAVE

1	Voorwoord politiek leider Stephan van Baarle	3-4
2	Voorwoord lijsttrekker Faouzi Achbar	5-7
3	Inclusie en Acceptatie	8-11
4	Armoedebestrijding, Schuldhulpverlening en Preventie	12-15
5	Wonen, Wijken en Buitenruimte	15-20
6	Menselijke Opvang	21-24
7	Werk en Inkomen	25-28
8	Onderwijs en Gelijke Kansen	29-35
9	Zorg, Welzijn en Sport	36-39
10	Veiligheid	40-42
11	Mobiliteit en Openbaar Vervoer	43-47
12	Economie, Haven en Internationaal	48-52
13	Goed bestuur, organisatie en gemeentefinanciën	53-56
14	Klimaat, Duurzaamheid en Groen	57-59

1.VOORWOORD

STEPHAN VAN BAARLE

Beste kiezer,

Op 18 maart 2026 kies jij de leden van de gemeenteraad van jouw gemeente. Ik vraag jouw vertrouwen om op deze belangrijke dag je stem te geven aan DENK!

De gemeente is namelijk de overheid waar je het meeste van merkt in je dagelijkse leven. Of het nu gaat om een veilige en schone straat, het tegengaan van armoede in je wijk, het bouwen van betaalbare woningen of het realiseren van voldoende parkeerplekken: jouw gemeente gaat hierover. Daarom is het van groot belang om op 18 maart 2026 ervoor te zorgen dat DENK zo groot mogelijk wordt in jouw gemeente, zodat DENK in de gemeenteraad krachtig voor jouw belangen kan opkomen. Het geluid van DENK is onmisbaar in de politiek.

DENK zorgt ervoor dat de mensen die vergeten worden door de gevestigde partijen eindelijk een plek krijgen aan de tafel waar de besluiten worden genomen.

Ik roep jou dan ook op om ervoor te zorgen dat jouw geluid niet wordt gemist in de gemeenteraad, door op 18 maart 2026 op DENK te stemmen! Jij weet wat je aan DENK hebt: Een politieke partij die altijd voor je opkomt en strijdt voor jouw rechten! Ook lokaal moeten wij zorgen voor een overheid die iedereen gelijkwaardig behandelt, ervoor zorgen dat discriminatie wordt bestreden en voorkomen dat er wordt meegewerkt aan beleid dat de rechten van Nederlanders bedreigt. DENK is daarin jouw belangrijkste bondgenoot!

Naast de zo belangrijke strijd voor gelijke rechten, zet DENK zich natuurlijk ook in voor een beter leven voor alle inwoners van ons mooie land. Wij willen werk maken van meer betaalbare woningen en alles op alles zetten dat mensen weer ruimte voelen in de portemonnee. Wij willen armoede uitbannen en ons inzetten voor toegankelijke zorg.

Op 18 maart 2026 kan jij met een stem op DENK werk maken van gelijke rechten en een beter leven voor ons allemaal. Ik vraag daarom jouw steun bij de komende gemeenteraadsverkiezingen.

Stem op 18 maart 2026 op DENK!

Stephan van Baarle
Politiek leider DENK

2.VOORWOORD

FAOUZI ACHBAR

Rotterdam is een stad van doeners, doorzetters en dromers. Een stad met duizenden verhalen. Van mensen die hier zijn geboren, en van mensen die hier hun toekomst hebben opgebouwd. Wat ons verbindt is niet alleen een postcode, maar het leven dat we hier met elkaar delen. Onze wijken. Onze straten. Ons dagelijks bestaan. Wij zijn Rotterdam.

De afgelopen vier jaar heeft DENK Rotterdam verantwoordelijkheid genomen en mee aan het roer gestaan van deze stad. We hebben laten zien dat politiek anders kan: menselijker, eerlijker en dichter bij de Rotterdammer. We benoemden ongelijkheid waar anderen wegkeken. We kwamen op voor bewoners die zich niet gehoord voelden en kozen voor rechtvaardigheid, ook als dat niet de makkelijke weg was.

Toch zien we dat gelijke kansen nog steeds geen vanzelfsprekendheid zijn. Discriminatie op basis van afkomst, naam, geloof of uiterlijk is voor te veel Rotterdammers dagelijkse realiteit. Op de arbeidsmarkt, op school, bij het zoeken naar een woning en zelfs op straat. Dat is onacceptabel. Een stad kan pas veilig en sterk zijn als iedereen gelijkwaardig behandeld wordt. DENK Rotterdam blijft discriminatie benoemen, bestrijden en aanpakken. Zichtbaar, doelgericht en zonder weg te kijken.

De ongelijkheid zie je misschien wel het scherpst terug in de wooncrisis. We zien dat Rotterdam groeit, maar dat niet iedereen meegroeit. Voor te veel mensen is wonen onbetaalbaar geworden. Jongeren blijven noodgedwongen thuis, gezinnen zitten vast en ouderen vinden geen passende woning. Wonen is geen marktproduct, maar een recht. Daarom zet DENK Rotterdam de stad weer terug bij haar bewoners met meer betaalbare woningen, gemengde wijken en keuzes die vandaag de toekomst van Rotterdammers veiligstellen.

Mobiliteit raakt direct aan diezelfde rechtvaardigheid. Parkeren mag geen luxe zijn en vervoer geen drempel. Iedereen moet zijn familie, werk, zorg en onderwijs kunnen bereiken zonder financieel klem te komen zitten. Daarom kiezen wij voor betaalbaar openbaar vervoer, eerlijke parkeertarieven en realistisch mobiliteitsbeleid dat werkt voor bewoners, ondernemers en bezoekers. De afstand tussen mensen verklein je niet alleen met woorden, maar ook met beleid.

Veiligheid gaat verder dan handhaving alleen. Veiligheid betekent dat je je kind met een gerust hart naar school stuurt, dat onze zusters en moeders veilig over straat kunnen, dat je jezelf kunt zijn op straat en dat je vertrouwen hebt in politie en overheid. Preventie, nabijheid en rechtvaardigheid zijn daarbij cruciaal. DENK Rotterdam kiest voor herkenbare wijkagenten, gelijke behandeling, het tegengaan van etnisch profileren en investeren in jongeren en wijken. Want echte veiligheid begint in je eigen straat, je eigen wijk. Echte veiligheid begint bij vertrouwen.

Dit verkiezingsprogramma is onze koers. Voor een stad waar wonen betaalbaar is, kansen eerlijk verdeeld zijn, mobiliteit toegankelijk blijft en veiligheid voor iedereen geldt. Voor een Rotterdam dat niemand achterlaat.

Ik ben trots om lijsttrekker te zijn van DENK Rotterdam. Trots op onze kandidaten, op onze vrijwilligers en op alle Rotterdammers die de stad elke dag beter maken.

Samen bouwen we verder aan een stad die recht doet aan wie zij werkelijk is.

Samen bouwen we aan een stad van mensen die verschillen omarmen en elkaar versterken en waarin diversiteit onze toekomst samenbrengt.

Wij Zijn Rotterdam.

Faouzi Achbar
Lijsttrekker DENK Rotterdam

INCLUSIE & **ACCEPTATIE**

Rotterdam is een stad van verschillen. Verschillen in waar we geboren zijn, hoe we eruitzien, welke taal we spreken en hoe we geloven of liefhebben. Voor DENK Rotterdam is deze diversiteit geen uitdaging, maar een bron van kracht. Onze diversiteit is geen probleem dat opgelost moet worden, maar een kracht die gekoesterd moet worden. Het maakt onze stad creatiever, veerkrachtiger en toekomstgericht. Al sinds onze oprichting strijden wij voor gelijke kansen voor iedereen.

Toch ervaren veel Rotterdammers nog discriminatie. Te vaak bepaalt afkomst, naam, geloof of huidskleur nog steeds de kansen in het onderwijs, op de arbeidsmarkt, in de zorg, op de woningmarkt of zelfs op straat. Niemand in Rotterdam mag zich onveilig of ongewenst voelen vanwege wie die is, van wie hij of zij houdt

of welk geloof die heeft. We blijven ons ook nadrukkelijk verzetten tegen elke vorm van haat. Racisme en discriminatie zijn geen incidenten, maar een structureel en diepgeworteld probleem. Dat geldt ook voor islamofobie, een vorm van discriminatie die nog te vaak wordt gebagatelliseerd of ontkend. Moskeeën hebben beveiliging nodig, vrouwen met een hoofddoek worden lastiggevallen en moslims worden in beleid, media en systemen met wantrouwen benaderd.

Dankzij onze inzet wordt discriminatie eindelijk erkend als onderdeel van bredere ongelijkheid in Rotterdam. Maar erkenning alleen is niet genoeg. Er is meer actie, vastbeslotenheid en structurele verandering nodig.

3

Onze maatregelen

◆ Een versterkt antidiscriminatiebeleid

Investeren stevig in de bestrijding van discriminatie en zorgen dat deze aanpak zichtbaar, meetbaar en effectief wordt.

◆ Aanpak van institutioneel racisme en islamofobie

Erkennen dat deze vormen van uitsluiting bestaan binnen systemen en beleid, en we nemen concrete stappen om ze op te sporen en te verwijderen. Uitsluiting in wetgeving, algoritmes en dienstverlening wordt actief afgebouwd.

◆ Gratis juridische ondersteuning bij discriminatie

Een gemeentelijke garantie dat slachtoffers van discriminatie gratis juridische ondersteuning kunnen krijgen.

◆ Boetes bij racisme, antisemitisme en islamofobie

Discriminatie, haat en intimidatie leiden tot bestuurlijke boetes.

◆ Meldplicht discriminatie voor ambtenaren

Ambtenaren zijn verplicht signalen te registreren en door te zetten naar een centraal meldpunt. Jaarlijks volgt een openbaar rapport.

◆ Bewustwording en educatie

Campagnes zoals Zie het, Zeg het, Meld het worden voortgezet en uitgebreid met focus op religieuze discriminatie, islamofobie en microagressies.

▶ **Geen ruimte voor haat**

Rotterdam faciliteert geen demonstraties, campagnes of organisaties die aanzetten tot haat, of discriminatie. Vrijheid van meningsuiting is geen vrijbrief voor ontmenselijking.

▶ **Mystery guests tegen discriminatie**

Bedrijven, horeca en leerplekken worden actief getest op gelijke behandeling.

▶ **Eerlijke algoritmes en beleid**

Alle algoritmes en risicomodellen worden door experts beoordeeld, aangepast of verwijderd wanneer deze discrimineren. Afkomst en religie verdwijnen uit risicoprofielen.

▶ **Diversiteitskeurmerk**

Het diversiteitskeurmerk wordt ook een voorwaarde voor gemeentelijke aanbestedingen. Organisaties die samenwerkingspartner zijn van de gemeente of gemeentelijke subsidie ontvangen moeten aantoonbaar werk maken van een diverse en inclusieve werkcultuur.

▶ **Geen samenwerking bij bewezen discriminatie**

Instellingen of bedrijven die discrimineren worden minimaal vijf jaar uitgesloten van subsidies, opdrachten of samenwerking.

▶ **Verankering moslimrechten**

Moslimhaat wordt erkend als een specifieke en groeiende vorm van racisme die een eigen aanpak nodig heeft.

▶ **Actieplan tegen moslimdiscriminatie en islamofobie**

Een concreet, gefinancierd plan met maatregelen tegen moslimhaat in onderwijs, media, gemeentelijke diensten en publieke ruimte. Dit plan wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld.

▶ **Veilige religieuze instellingen**

Structureel budget voor de beveiliging van religieuze instellingen, zodat mensen van alle levensovertuigingen veilig hun geloof kunnen belijden in onze stad.

▶ **Actieve samenwerking met gemeenschappen**

Duurzame samenwerking met religieuze en culturele instellingen. Niet als crisis hulp, maar als partnerschap.

▶ **Zichtbare rolmodellen**

Scholen, verenigingen en buurthuizen stimuleren om diversiteit te weerspiegelen in begeleiding, podium en representatie.

▶ **Structurele educatie over geschiedenis**

Vaste financiële middelen voor lessen over slavernij, kolonialisme, islamofobie, migratie en hedendaagse racismepraktijken.

SCHULDHULPVERLENING & PREVENTIE

ARMOEDEBESTRIJDING

4

In een rechtvaardige samenleving mag niemand worden buitengesloten. Bestaanszekerheid is voor DENK Rotterdam geen luxe of gunst, maar een basisrecht. Iedereen heeft recht op voldoende inkomen, een veilig thuis en uitzicht op een toekomst met kansen. Toch zien we dat steeds meer Rotterdammers vastlopen, zelfs mensen met een baan. De kosten rijzen de pan uit, terwijl lonen en uitkeringen achterblijven. Het is onacceptabel dat gezinnen de huur niet kunnen betalen of dat werkenden met lege boodschappentassen thuiskomen.

De overheid moet niet afstraffen, maar helpen. Niet weggijken, maar ingrijpen. Niet wantrouwen, maar vertrouwen. Armoedebestrijding vraagt om structurele oplossingen, preventie en menswaardigheid. Het begint bij het hanteren van de menselijke maat. De gemeente moet naast inwoners staan en actief meedenken.

DENK Rotterdam wil laagdrempelige, toegankelijke hulp bij alledaagse problemen die snel kunnen uitgroeien tot grotere schulden of uitsluiting. Door op tijd te signaleren en te ondersteunen, voorkomen we dat kleine problemen grote gevolgen krijgen. Ook moeten we het taboe op armoede doorbreken. Schaamte houdt mensen weg bij hulp. DENK Rotterdam staat voor een stad waarin niemand zich hoeft te schamen om hulp te vragen en waar overheid en samenleving mensen opvangen, versterken en perspectief geven.

Onze maatregelen

▶ Een Rotterdams Deltaplan Armoede

Dit plan wordt opgesteld en uitgevoerd met mensen die armoede hebben meegemaakt. Praktijkervaring wordt leidend, niet bureaucratie

▶ Toegankelijke hulp

Een gratis gemeentelijk telefoonnummer voor iedereen met geldzorgen, beschikbaar in meerdere talen.

▶ Stabiele ondersteuning

Langjarige subsidies voor organisaties die armoede bestrijden, zodat zij kunnen bouwen aan continuïteit en vertrouwen.

▶ Schrappen van het eigen risico

Voor kwetsbare Rotterdammers wordt het eigen risico geschrapt. Er zijn te veel Rotterdammers die zorg mijden vanwege een te hoog eigen risico. Gezondheid mag nooit afhankelijk zijn van inkomen.

▶ Vergoeding energierekening in de winter

Een gemeentelijke garantstelling voor energierekeningen tijdens wintermaanden wanneer inwoners door schulden of daling van inkomen in acute problemen komen.

▶ Focus op preventie

Scholen, zorgprofessionals, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties worden betrokken bij vroegsignalering van betalingsproblemen en financiële stress.

▶ Ruimere minimaregelingen

Scholierenvergoedingen, belastingkwijtschelding en andere voorzieningen worden uitgebreid. Ook ZZP'ers die tijdelijk in de problemen komen krijgen toegang tot hulp.

- ▶ **Verhoog vergoeding Rotterdampas**

De vergoeding voor de Rotterdampas wordt verhoogd, zodat cultuur, sport en ontmoetingen bereikbaar blijven.

- ▶ **Giften zijn geen straf**

Het spaarprincipe in de bijzondere bijstand vervalt. Giften zoals boodschappen worden niet langer bestraft of verrekend.

- ▶ **Steun voedselbanken en halal-initiatieven**

Structurele (financiële) steun voor de verschillende voedselbanken en halal-initiatieven voor kwetsbare Rotterdammers. Niemand mag honger hebben.

- ▶ **Een rechtvaardige schuldregeling**

De gemeente koopt problematische schulden op en werkt met partners zoals de Kredietbank en Stichting Nieuw Vaarwater aan haalbare afbetaling.

- ▶ **Meer en betere schuldhulpverlening**

Mensen krijgen één vaste hulpverlener. Stabiliteit en vertrouwen staan centraal.

- ▶ **Aanpak van incassomisstanden**

Malafide incassobureaus worden op een gemeentelijke zwarte lijst geplaatst. Onterechte of verlopen BKR-registraties moeten versneld worden verwijderd.

- ▶ **Wijkgerichte toegang tot hulp**

Schuldhelp, juridisch advies en inkomensondersteuning zijn beschikbaar via wijkhubs en Huizen van de Wijk.

- ▶ **Financiële educatie**

Workshops en trainingen worden gratis toegankelijk. Financiële vaardigheden worden vast onderdeel van het basisonderwijs.

- ▶ **Onderwijs als partner tegen armoede**

Scholen krijgen middelen voor basisbenodigdheden zoals schoolspullen, tassen, laptops en rekenmachines.

- ▶ **Investeren in sociale netwerken**

Activiteiten die eenzaamheid doorbreken en onderlinge steun versterken worden actief ondersteund.

Noodpakketten

Vorbereiden op rampscenario's mag nooit een individuele overlevingsopdracht worden. Het is een publieke verantwoordelijkheid. De overheid moet rust, duidelijkheid en gelijkheid organiseren, geen angst, verwarring en kosten voor wie dat niet kan dragen.

◆ **Betaalbare of gratis noodpakketten**

Het aanmoedigen van noodpakketten zonder rekening te houden met armoede is onrechtvaardig. Veel Rotterdammers kunnen zo'n pakket simpelweg niet betalen. DENK Rotterdam wil dat de gemeente gratis of sterk gereduceerde noodpakketten verstrekt aan minima, ouderen, gezinnen in armoede en bewoners met schulden. Er moet geen commerciële markt ontstaan rondom noodpakketten voor wie al financieel kwetsbaar is.

◆ **Heldere, rustgevende en meertalige crisiscommunicatie**

De huidige overheids campagne wekt eerder angst dan vertrouwen. Veel mensen begrijpen niet waarom ze een noodpakket zouden moeten maken, wat erin moet of wat de overheid zelf doet bij een mogelijk incident. DENK Rotterdam wil daarom crisiscommunicatie voortaan duidelijk, kalm, toegankelijk en meertalig wordt aangeboden. Wijkteams, zorgorganisaties, moskeeën, kerken, scholen en bibliotheken moeten actief worden betrokken om begrijpelijke uitleg te geven, zonder paniek of stigma.

WONEN, WIJKEN & ***BUITENRUIMTE***

Wonen is een recht en geen privilege. De woningnood is groter dan ooit. Ook in Rotterdam vinden jongeren, starters, gezinnen en ouderen nauwelijks nog een betaalbare woning. Koopwoningen zijn onbereikbaar geworden en wachttijden voor sociale huur blijven oplopen. De woningmarkt werkt niet meer. En het zijn vooral normale hardwerkende Rotterdammers die daar de gevolgen van dragen.

We zijn de generatie geworden die noodgedwongen bij ouders blijft wonen. We wachten al jaren op een sociale huurwoning en zijn elke maand onzeker over huurverhogingen of tijdelijke contracten. Dit accepteren wij niet. Voor DENK Rotterdam is het oplossen van de wooncrisis een absolute prioriteit. Wie Rotterdammer is, moet Rotterdammer kunnen blijven. We bouwen niet voor vastgoedbeleggers of speculanten, maar voor de mensen die onze stad draaiende houden.

Rotterdam is een superdiverse stad en dat moet zichtbaar zijn in alle wijken. We willen geen wijken met alleen dure woningen en geen wijken met uitsluitend sociale huur. Een inclusieve stad is een gemengde stad. Het kan niet zo zijn dat sommige buurten floreren terwijl andere achterblijven met verloedering, weinig voorzieningen en nauwelijks groen. Juist in dichtbevolkte wijken investeren we in een groene, veilige en toegankelijke buitenruimte waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, spelen, bewegen en leven.

5

Onze maatregelen

◆ **Betaalbare woningbouw versnellen**

Meer bouwen naar behoefte en met stevige gemeentelijke regie. Betaalbaar wonen moet weer normaal worden.

◆ **Eerlijke bouwverdeling**

Bij nieuwbouw wordt een verdeling gehanteerd van:

- 35 tot 40 procent sociale huur of sociale koop;
- 50 tot 60 procent middenhuur of betaalbare koop;
- 10 tot 15 procent hogere prijs categorie.

Zo worden gemengde wijken de standaard.

◆ **Snellere bouw en meer bouwlocaties**

Procedures worden ingekort en plancapaciteit wordt uitgebreid zodat wat nodig is ook daadwerkelijk kan worden gebouwd.

◆ **Slim benutten van beschikbare ruimte**

Inzet op flexibele woonconcepten, optoppen van bestaande gebouwen en het ombouwen van leegstaand vastgoed tot woningen.

◆ **Slim splitsen**

Woningen mogen in heel Rotterdam worden gesplitst, met een minimale woonoppervlakte van 50m², zodat meer huishoudens betaalbare woonruimte kunnen vinden en schaarse ruimte optimaal wordt benut.

◆ **Bestrijding leegstand**

Leegstand wordt actief bestreden door versnelde procedures voor herbestemming en renovatie.

◆ **5.000 euro doorstroombonus**

Huishoudens die doorstromen naar een passende woning krijgen een verhuisvergoeding en een doorstroombonus van 5.000 euro.

◆ **Verbreiding van bouwlocaties**

Onderzoeken en ontwikkelen van nieuwe gebieden aan de randen van de stad in samenwerking met de regio. Verdichten alleen is geen oplossing.

◆ **Pretpark Van der Mos wordt woonwijk**

Het concept Pretpark Van der Mos wordt omgevormd tot woongebied met ruimte voor betaalbare woningen.

◆ **Eerlijke kansen voor starters**

Wij voeren rentevrije startersleningen in volgens halalprincipes. Ook het maken van huurkoopmodellen wordt toegankelijker.

◆ **Wonen voor iedereen**

Doelgericht bouwen voor jongeren, studenten, ouderen, mensen met een beperking en statushouders. Iedereen moet een passende woning kunnen vinden.

◆ **Wachlijsten verkorten**

De wachttijd voor een sociale huurwoning mag maximaal drie jaar zijn.

◆ **Cultuursensitieve woonzorg**

Wie hulp nodig heeft, moet die in de eigen wijk, bij vertrouwde instellingen en met respect voor achtergrond en cultuur kunnen krijgen.

◆ **Maatwerk in NPRZ-wijken**

Strengere controle op afspraken rondom sociale woningbouw. Meer mogelijkheden om woningen binnen NPRZ-wijken beschikbaar te stellen als kluswoningen voor starters.

Buitenruimte & Leefomgeving

Een fijne woning stopt niet bij de voordeur. De kwaliteit van onze buitenruimte bepaalt of mensen elkaar ontmoeten en zich thuis voelen in hun schone wijk. Rotterdam is een wereldstad vol diversiteit, creativiteit en energie. Maar nog te vaak zien we buurten waar speelgelegenheid ontbreekt, verlichting minimaal is, afval zich opstapelt en groen schaars is.

- ▶ **Meer groen en plekken om elkaar te ontmoeten**

Investeren in speelplekken, hofjes, toekomstbestendige speeltuinen en buurtgroen. We vergroenen stoepen, pleinen en straten waar mogelijk. Meer bomen, planten, parkjes en schaduwplekken zijn noodzakelijk voor gezondheid, biodiversiteit én het tegengaan van hittestress.

- ▶ **Voorzieningen in nieuwe wijken**

In bestemmingsplannen worden instellingen zoals zorginstellingen, jeugdvoorzieningen, buurthuizen, onderwijsinstellingen, maar ook religieuze instellingen ingepast.

- ▶ **Openbare ruimte voor iedereen**

Straten, parken en pleinen worden toegankelijk gemaakt voor kinderen, ouderen en mensen met een beperking. We creëren inclusieve speeltuinen voor kinderen met en zonder beperking. Speelplezier is geen luxe, maar een basisvoorwaarde voor ontwikkeling, gezondheid en ontmoeting.

- ▶ **Een brug tussen Katendrecht en Charlois**

Deze verbinding is nodig om bereikbaarheid en leefbaarheid te vergroten.

- ▶ **Veilige en goed verlichte wijken**

Meer investeren in verbeterde straatverlichting, slimme sensoren en sociale verlichting bij voetpaden, pleinen, OV-haltes en parken.

► **We vieren cultuur, tradities en verbinding**

De openbare ruimte biedt ruimte aan iedere Rotterdammer. Dat betekent dat feestdagen zoals Ramadan, Eid, Holi, Divali, Kerst en andere religieuze momenten waardig zichtbaar worden in de stad met lichtobjecten (zoals in Londen), decoratie en verbindende evenementen. Rotterdam viert samen.

► **Schone wijken, schone stad**

Zwerfafval wordt stevig aangepakt met:

- Meer en grotere ondergrondsecontainers;
- Slimme vulsensoren;
- Handhaving in probleemgebieden;
- School- en buurtcampagnes.

► **Aanpak rattenproblematiek**

Met een combinatie van preventie, extra schoonmaakdiensten, strengere regels voor afvaldumping en slimme ecologische bestrijdingsmethoden werken we toe naar ratvrije wijken.

MENSELIJKE *OPVANG*

Rotterdam is een stad van solidariteit. Wie hier aankomt, verdient respect, veiligheid en een eerlijke kans. Het maakt niet uit of iemand vluchteling, arbeidsmigrant, ongedocumenteerde of dak- en thuisloze is. Ieder mens heeft recht op waardigheid en een perspectiefvolle start.

DENK Rotterdam staat voor een menselijk opvangbeleid. Nieuwkomers vangen we niet alleen op, we zorgen er ook voor dat ze zich welkom voelen en kunnen meedoen in de stad. Dat betekent toegang tot onderwijs, werk, sociale activiteiten en begeleiding naar zelfstandigheid.

Iedereen verdient een menswaardig bestaan, ook mensen zonder verblijfsdocumenten of een vaste woonplek. Niemand in Rotterdam mag door het systeem worden uitgesloten van basisrechten, zoals onderdak, zorg en veiligheid. Medemenselijkheid staat voorop.

6

Onze maatregelen

◆ Kleinschalige en verspreide opvang

Er komen opvanglocaties die voldoen aan humane standaarden en goed verspreid zijn door de stad. Zo voorkomen we overbelasting van buurten en bevorderen we rust en stabiliteit.

◆ Nieuwe locaties in regio

Nieuwe kleinschalige locaties in Hoek van Holland, Rozenburg en Pernis worden onderzocht om spreiding en capaciteit te verbeteren.

◆ Eerlijke verdeling statushouders

De gemeente komt haar wettelijke taakstelling voor huisvesting na en stuurt actief op een evenwichtige spreiding van statushouders in wijken, met passende begeleiding.

◆ Snelle toegang tot onderwijs en werk

Nieuwkomers krijgen direct toegang tot taallessen, scholing en werk. De begeleiding wordt afgestemd op opleiding, ervaring en ambities.

◆ Iedereen doet mee

Structurele ondersteuning van initiatieven die ontmoeting bevorderen, zoals gezamenlijke buurtprojecten, kookactiviteiten of sportprogramma's.

◆ Buddy-programma en vrijwilligers

Nieuwkomers worden gekoppeld aan vrijwilligers en buurtorganisaties om integratie te versnellen, eenzaamheid te verminderen en praktische hulp te bieden bij bureaucratie.

◆ Bescherming tegen uitbuiting

Versterken van toezicht op werkgevers en uitzendbureaus die misbruik maken van nieuwkomers en arbeidsmigranten, met boetes en intrekking van vergunningen.

◆ Meertalige informatievoorziening

Informatie over rechten, opvang en begeleiding is toegankelijk, begrijpelijk en beschikbaar in meerdere talen.

- ▶ **Sport en cultuur als drijvende kracht voor inclusie**

Toegang tot sportclubs, cultuurinitiatieven en vrijwilligerswerk wordt actief gestimuleerd, zodat deelname aan de samenleving vanaf dag één mogelijk is.

- ▶ **Toegang tot medische zorg**

Ongedocumenteerden krijgen basale medische zorg. Kwetsbare mensen mogen niet verstoken blijven van noodzakelijke hulp.

- ▶ **Begeleiding op maat**

Er wordt individueel gekeken naar mogelijkheden voor scholing, werk of participatie. Mensen zonder papieren of vaste woonplek krijgen actieve ondersteuning bij het vinden van werk, ook als zij al een opleiding hebben afgerond.

- ▶ **Geen onmenselijke uitzettingen**

Ongedocumenteerden krijgen opvang en begeleiding zolang dat nodig is. Zolang er geen realistisch perspectief op terugkeer of andere oplossing is, mag niemand op straat worden gezet. Menselijkheid staat voorop.

- ▶ **Meldpunt voor misstanden**

Een laagdrempelig meldpunt voor ongedocumenteerden en arbeidsmigranten. Hier kunnen zij uitbuiting, onderbetaling, huisjesmelkerij of andere misstanden melden. De gemeente zorgt voor bekendheid in meerdere talen en via betrouwbare netwerken.

- ▶ **Recht op onderwijs voor 'dreamers'**

Kinderen en jongeren die hier geboren zijn of bijna hun hele leven in Nederland hebben doorgebracht zonder juiste verblijfsdocumenten, mogen niet uit het onderwijssysteem vallen. Na hun 18e verliezen zij vaak rechten op opleiding en kansen. De gemeente lobbyt actief voor blijvende toegang tot onderwijs en perspectief.

► **Stadspas010 voor ongedocumenteerden**

Invoering van een Stadspas010 voor ongedocumenteerde Rotterdammers, zodat zij toegang krijgen tot bibliotheken, sportfaciliteiten en stedelijke voorzieningen. De pas kan ook functioneren als identiteitsbewijs waar dat nodig is.

► **Nachtopvang in de winter**

Voldoende warme opvangplekken voor daklozen, met extra opvang bij extreme kou, code geel, oranje of rood. Niemand mag op straat slapen als hulp wordt gevraagd.

► **Cultuursensitieve opvang**

Opvanglocaties houden rekening met religieuze en culturele gebruiken, zoals halal-maaltijden, veilige ruimtes voor gebed en voorzieningen voor vrouwen en LHBTI+ nieuwkomers.

WERK & **INKOMEN**

Werk is meer dan een inkomen. Het geeft vrijheid, eigenwaarde en toegang tot een waardig bestaan. Voor DENK Rotterdam is werkgelegenheid de basis voor zelfstandigheid, sociale rechtvaardigheid en een inclusieve samenleving.

Te veel Rotterdammers staan buitenspel, vooral in wijken met structurele achterstanden. Jongeren vinden moeilijk een baan, mensen met een beperking worden nog te vaak uitgesloten en veel Rotterdamse vrouwen, met name vrouwen met een migratieachtergrond, missen ondersteuning om economisch zelfstandig te worden. DENK Rotterdam kiest voor een arbeidsmarkt die werkt voor iedereen.

Onze maatregelen

- ◆ **Banengarantie voor jongeren**
Iedere Rotterdamse jongere onder de 27 krijgt recht op een stageplek of werkervaringsplek, zodat niemand tussen wal en schip valt.
- ◆ **Social Return on Investment is de norm**
Gemeentelijke investeringen leiden tot banen voor Rotterdammers met afstand tot de arbeidsmarkt. Werk en geld gaan hand in hand met sociale verantwoordelijkheid.

▶ **Loonkostensubsidie blijft bestaan**

Werkgevers die mensen met een ‘lagere’ arbeidsproductiviteit aannemen, krijgen blijvend compensatie. Iedereen verdient een eerlijke kans om mee te doen.

▶ **Hoger minimumloon**

We lobbyen voor een minimumloon van €18 per uur vanaf 18 jaar, gekoppeld aan cao-lonen zodat het meegroeit met inflatie en levensonderhoud.

▶ **Afschaffing kostendelersnorm**

Samenwonen met familie mag nooit leiden tot minder bestaanszekerheid. De gemeente schaft deze financiële straf af.

▶ **Betere aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt**

Extra investeren in opleidingen voor kwetsbare sectoren en digitale vaardigheden, in samenwerking met onderwijsinstellingen en werkgevers.

▶ **Rotterdam Inclusief**

Structurele ondersteuning voor duurzame banen voor mensen met een arbeidsbeperking blijft een prioriteit.

▶ **Waardering voor vrijwilligers en mantelzorgers**

Financiële erkenning voor vrijwilligers en mantelzorgers, als waardering voor hun cruciale bijdrage aan de samenleving.

▶ **Ondersteuning voor statushouders**

De gemeente begeleidt nieuwkomers actief naar taallessen, scholing en werk. De gemeente zorgt ook voor snellere erkenning van buitenlandse diploma's, zodat talent niet verloren gaat.

▶ **Actieve banenmatching**

Een Rotterdamse banenbank koppelt werkzoekenden aan vacatures, met speciale aandacht voor jongeren, statushouders en Rotterdammers met een arbeidsbeperking.

- ▶ **Weg met de kliklijn**

De gemeente stopt met meldsystemen die burgers aansporen elkaar te verklikken. Vertrouwen is het uitgangspunt, niet wantrouwen.

- ▶ **Geen discriminerende bijstandscntroles**

Risicoprofielen op basis van afkomst verdwijnen. Etnisch profileren wordt actief tegengegaan.

- ▶ **Strijd tegen uitbuiting**

Malafide uitzendbureaus en werkgevers worden streng aangepakt. Iedereen moet volgens cao's en arbeidsrechten betaald worden, zonder uitzonderingen.

- ▶ **Arbeidsmarkttoezicht**

Streng toezicht op werkgevers die discrimineren, niet betalen of sociale rechten schenden. Zware sancties worden opgelegd.

Rechtvaardigheid voor slachtoffers Toeslagenmisdaad

De Toeslagenmisdaad is geen incident, maar een systematisch onrecht van de overheid dat duizenden gezinnen financieel en emotioneel heeft verwoest. Ook in Rotterdam zijn talloze ouders jarenlang kapotgemaakt, vaak zonder uitzicht op herstel. DENK Rotterdam erkent deze tragedie volledig. Excuses zijn niet genoeg. Herstel moet menswaardig, snel en volledig zijn. Rotterdam moet vooroplopen in het terugwinnen van vertrouwen tussen burger en overheid.

Onze maatregelen

- ▶ **Proactief contact met gedupeerden**

De gemeente benadert erkende slachtoffers actief en stelt snel een plan van aanpak op maat op.

- ▶ **Eén duidelijk loket**

Eén toegankelijk gemeentelijk loket waar slachtoffers terecht kunnen voor al hun vragen en ondersteuning, zoals noodhulp, woninginrichting en begeleiding, zodat bureaucratische drempels verdwijnen.

- ▶ **Vertrouwen als uitgangspunt**
Slachtoffers worden niet belast met onnodige bewijslast of complexe procedures.
- ▶ **Blijvend monument en erkenning**
In overleg met gedupeerden wordt een blijvend monument opgericht en wordt officiële erkenning gegeven aan de slachtoffers in Rotterdam
- ▶ **Ondersteuning via wijkteams**
Gedupeerden worden gekoppeld aan wijkcoaches met kennis van zaken voor directe, passende hulp.
- ▶ **Integrale ondersteuning**
De gemeente investeert in hulp op praktisch, mentaal en sociaal vlak, zodat slachtoffers niet opnieuw door het systeem worden gefrustreerd.
- ▶ **Training van ambtenaren**
Ambtenaren krijgen trainingen om slachtoffers mensgericht, empathisch en professioneel te ondersteunen.
- ▶ **Herstel van het vertrouwen in de overheid**
Openheid, erkenning en zichtbaar herstel zijn leidend. De gemeente werkt actief aan het terugwinnen van vertrouwen.
- ▶ **Lobby voor voortzetting financiering**
De gemeente lobbyt stevig bij het Rijk voor blijvende financiële ondersteuning van gedupeerden.
- ▶ **Kwijtschelding DUO-schulden voor jongeren**
De gemeente ondersteunt gedupeerden met hun DUO-schulden. Schulden worden waar mogelijk kwijtgescholden.
- ▶ **Structurele subsidie-uitkering**
Lobby voor verlenging van specifieke subsidie-uitkeringen die bedoeld zijn voor slachtoffers van de toeslagenmisdad.

ONDERWIJS & *GELIJKE KANSEN*

Onderwijs is de sleutel tot een rechtvaardige en vooruitstrevende samenleving. Het biedt kinderen en jongeren de middelen om hun dromen waar te maken en een waardevolle bijdrage te leveren aan Rotterdam. Toch blijft het onderwijs in onze stad ongelijk. Onder advisering, kansenongelijkheid en uitsluiting komen nog te vaak voor. Wij investeren in talent, taal, identiteit en vertrouwen. We bouwen aan een onderwijssysteem dat recht doet aan alle leerlingen en studenten, ook in het MBO. DENK Rotterdam wil dat elke jongere, ongeacht afkomst of achtergrond, gelijke kansen krijgt. Kansengelijkheid is geen wens, maar een plicht.

Onze maatregelen

◆ **Onder advisering bestrijden**

Leerkrachten volgen trainingen over onbewuste vooroordelen. Scholen worden gestimuleerd om bij schooladviezen actief gelijke kansen te bevorderen.

◆ **Eerlijke en inclusieve geschiedenislessen**

Structurele aandacht voor slavernijverleden, koloniale geschiedenis en migratieverhalen. Scholen worden gestimuleerd schoolbezoeken te organiseren aan bijvoorbeeld het MigratieMuseum en FENIX.

▶ **Religieuze en culturele vrijheid beschermen**

De gemeente weigert medewerking aan wetten die weekend- en religieuze scholen beperken. Weekendscholen en culturele educatieve initiatieven worden financieel ondersteund.

▶ **Stilteruimtes op scholen**

Inrichten van ruimtes voor gebed, rust of bezinning.

▶ **Taaldiversiteit stimuleren**

Scholen worden aangemoedigd om meertaligheid te integreren in het curriculum, zoals Turks, Arabisch en Chinees.

▶ **Noodplan tegen het lerarentekort**

Extra prikkels en ondersteuning voor leerkrachten, met focus op de kwetsbare wijken. We lobbyen voor structurele investeringen vanuit het Rijk om het lerarentekort duurzaam aan te pakken.

▶ **Snellere hulp voor thuiszitters**

Schoolzorgteams krijgen extra middelen om snel in te grijpen en leerlingen te begeleiden.

▶ **Inclusief onderwijs stimuleren**

Bevorderen van gemengde scholen en passend onderwijs voor kinderen met een beperking of hoogbegaafdheid.

▶ **Brede brugklassen bevorderen**

Scholen worden gestimuleerd om leerlingen langer samen te houden, zodat ontwikkelkansen gelijk zijn en segregatie wordt voorkomen.

▶ **Erkenning en ondersteuning van MBO-studenten**

MBO-studenten krijgen dezelfde erkenning en faciliteiten als HBO/WO. Ze worden ook actief betrokken bij beleid via stages, evenementen en jongerenpanels.

▶ **Voldoende studentenhuysvesting, ook voor MBO-studenten**

Stimuleren van betaalbare studentenwoningen in alle stadsdelen, met speciale aandacht voor MBO-studenten. Onderzoeken van wooncampussen in of nabij onderwijsclusters.

▶ **Opleiden voor kansrijke beroepen**

Opleidingen worden gericht op sectoren met veel werkgelegenheid, zoals techniek, zorg, onderwijs en bouw.

▶ **Sterkere samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven**

Structurele samenwerking tussen scholen en bedrijven, inclusief leerwerkplekken, stages en gastlessen.

▶ **Gratis onderwijsmiddelen voor ieder kind**

Gratis schoolboeken, laptops en leermaterialen voor kinderen in minima-gezinnen. Gratis bijles voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

▶ **Schoolzwemmen behouden**

Zorg dat elk kind veilig leert zwemmen.

▶ **Renovatie van schoolgebouwen**

Start van een renovatieoffensief bij scholen met de grootste achterstanden. Elke leerling verdient een gezonde en veilige leeromgeving.

▶ **24/7 studieplek**

We zorgen voor 24/7 toegankelijke studieplekken (bijvoorbeeld door ook buiten schooluren open te stellen voor studie en onderzoek).

▶ **Ouderbetrokkenheid versterken**

Scholen krijgen middelen en ondersteuning om ouders actief te betrekken bij de ontwikkeling van hun kinderen, inclusief workshops over studiebegeleiding en digitale vaardigheden.

Cultuur & Media

In een samenleving die steeds digitaler wordt, mag niemand worden buitengesloten. Digitale inclusie is een randvoorwaarde voor gelijke kansen op werk, onderwijs, zorg en maatschappelijke participatie. Toch heeft nog steeds een grote groep Rotterdammers moeite met digitale vaardigheden of toegang tot internet en apparaten. DENK Rotterdam vindt dat digitale uitsluiting leidt tot sociale uitsluiting en dat mogen we nooit accepteren.

Onze maatregelen

▶ **Cultuur voor iedereen**

Gemeentelijke musea en culturele instellingen worden gratis toegankelijk voor kinderen en gezinnen met lage inkomens.

▶ **Cultuur in de wijken**

Extra aandacht en middelen voor kwetsbare wijken zodat cultuurparticipatie ook daar vanzelfsprekend wordt.

▶ **Eerlijke verdeling van cultuurgeld**

Er komt een nieuw, open financieringsmodel dat ruimte geeft aan onafhankelijke makers, wijkinitiatieven en grassroots bewegingen. Het huidige Cultuurplan wordt afgeschaft; het systeem werkt te gesloten en bevoordeelt vooral gevestigde instellingen. Gemeentelijke middelen worden evenwichtig verdeeld tussen grote instellingen en Rotterdamse makers uit de gemeenschap.

▶ **Culturele diversiteit als kracht**

Festivals, tentoonstellingen en evenementen die de culturele rijkdom van Rotterdam laten zien, krijgen actieve ondersteuning. Culturele feestdagen zoals Keti Koti, Eid al-Fitr, Divali, Chinees Nieuwjaar en andere tradities worden vanzelfsprekende momenten in de stedelijke culturele agenda.

▶ **Maak de wijk het podium**

- Structurele financiering voor muzieklessen, kunsteducatie en culturele workshops in achtergestelde wijken;
- Jongerenhubs worden uitgebreid met kunstvormen zoals spoken word, digitale kunst, dans, rap, film en theater;
- Huizen van de Wijk worden volwaardige cultuurlabs waar bewoners kunnen creëren, leren en presenteren.

▶ **Jonge cultuurambassadeurs**

Jongeren worden betrokken als culturele ambassadeurs voor hun wijk, buurt en school om talentontwikkeling en verbinding te stimuleren.

▶ **Cultuur en Onderwijs Verbinden**

Culturele instellingen worden actief onderdeel van het onderwijs via structurele gastlessen, workshops en partnerschappen. Schoolbezoeken aan FENIX, Theater Zuidplein, het MigratieMuseum en andere instellingen worden vast onderdeel van het curriculum.

▶ **Laagdrempelige ondersteuning**

Kleinschalige culturele projecten en wijkmakers krijgen structurele toegang tot eenvoudige en toegankelijke subsidies. Festivals, buurtprogramma's en sport- of muziekinitiatieven die ontmoeting tussen gemeenschappen bevorderen, worden actief gefaciliteerd.

▶ **Ruimte voor creatieve broedplaatsen**

De gemeente reserveert betaalbare werk- en maakruimtes in leegstaande panden en ontwikkelwijken, zodat kunstenaars niet worden verdrongen door gentrificatie.

▶ **Inclusieve media-infrastructuur**

Verbetering van de representatie van Rotterdamse diversiteit in programma's, verslaggeving en redactionele teams. We versterken de ondersteuning met RTV Rijnmond en OPEN Rotterdam als onafhankelijke publieke lokale omroep.

► **Ruimte voor etnomedia**

Investerings in biculturele mediaplatforms versterken informatievoorziening, democratische toegankelijkheid en mediacreatie vanuit de gemeenschap.

Digitale Inclusie: Iedereen doet mee

In een samenleving die steeds digitaal wordt, mag niemand worden buitengesloten. Digitale inclusie is een randvoorwaarde voor gelijke kansen op werk, onderwijs, zorg en maatschappelijke participatie. Toch heeft nog steeds een grote groep Rotterdammers moeite met digitale vaardigheden of toegang tot internet en apparaten. DENK Rotterdam vindt dat digitale uitsluiting leidt tot sociale uitsluiting en dat mogen we nooit accepteren.

► **Gratis internet voor gezinnen**

Rotterdam garandeert gratis internet voor gezinnen die zich dit niet kunnen veroorloven, zodat geen enkel kind offline achterblijft.

► **Computers voor minima**

Iedere Rotterdammer moet toegang hebben tot een computer, internet en ook tot andere digitale basisvoorzieningen. De gemeente verstrekt laptops of tablets aan minima en mensen in re-integratie of onderwijsprogramma's.

► **Structurele ondersteuning voor de Bibliotheek**

De bibliotheek blijft de centrale plek voor digitale hulp en toegang tot overheidssystemen. De gemeente garandeert structurele financiering van IDO's en wijkbibliotheken.

► **Offline blijft altijd mogelijk**

Iedere digitale dienst houdt een fysiek, menselijk alternatief. Geen Rotterdammer wordt gedwongen volledig digitaal te gaan.

◆ **Digitale hulp in de wijk**

Extra wijkgerichte ondersteuning voor laaggeletterden, ouderen en nieuwkomers. Dit gebeurt in samenwerking met welzijnsorganisaties, wijkteams, ROC's en bibliotheken.

◆ **Gratis digitale leerplekken**

Iedere wijk krijgt gratis toegankelijke digitale leerplekken waar bewoners geholpen worden met DigiD, zorgportalen, e-mail, formulieren, bankzaken en digitale veiligheid.

◆ **Toegankelijke en meertalige digitale loketten**

De digitale dienstverlening van de gemeente wordt begrijpelijker, gebruiksvriendelijker en beschikbaar in meerdere talen dan alleen het Nederlands.

◆ **Training voor gemeentelijke medewerkers**

Ambtenaren die met inwoners werken worden getraind in het herkennen van digitale laaggeletterdheid en het ondersteunen van inwoners bij digitale vragen.

◆ **Digitale burgerschapsvorming in het onderwijs**

De gemeente stimuleert scholen om structureel les te geven in digitale vaardigheden, mediawijsheid, privacy, cybersecurity en kritisch denken.

◆ **Dreamspace blijft en breidt uit**

Dreamspace is een innovatief leercentrum in samenwerking met Microsoft, Feyenoord en lokale partners dat jongeren digitale vaardigheden bijbrengt en inspireert. Dreamspace blijft wat ons betreft een toekomstgerichte digitale broedplaats waar jongeren kennismaken met AI, programmeren, gaming, robotica en creatieve digitale technologie.

◆ **Sociaal AI Lab: Technologie met mensen**

Het Rotterdams Sociaal AI Lab, een samenwerking van Hogeschool Rotterdam, Erasmus Universiteit, MBO, IT Campus en bewoners, wordt structureel ondersteund om maatschappelijke vraagstukken op te lossen met behulp van technologie die rechtvaardig, transparant en inclusief is.

ZORG, WELZIJN & *SPORT*

Iedere Rotterdammer verdient een gezond, waardig en betekenisvol leven. De gezondheidskloof in onze stad is echter groot. Wie in kwetsbare wijken woont, leeft gemiddeld acht jaar korter en leeft vijftien jaar minder in goede gezondheid. Drempels in de zorg door kosten, bureaucratie of gebrek aan cultuursensitiviteit maken het probleem alleen maar groter.

DENK Rotterdam ziet zorg als een mensenrecht, geen luxe of marktproduct. Wij zetten in op toegankelijke zorg, sterker welzijnswerk en sport als preventief en sociaal bindmiddel.

Onze maatregelen

Zorg: menselijk, cultuursensitief en betaalbaar

◆ **Zorg is een recht, geen gunst**

Iedereen moet toegang hebben tot basis- en aanvullende zorg, zoals mondzorg en fysiotherapie voor minima via de gemeentepolis. Het eigen risico moet worden afgeschaft en persoonsgebonden budgetten (PGB) worden eenvoudiger en beter begeleid.

◆ **Cultuursensitieve zorg als norm**

Alle zorgaanbieders moeten voldoen aan eisen voor cultuursensitieve zorg. Professionals volgen trainingen in diversiteit en communicatie. Eten in zorginstellingen sluit aan op culturele en religieuze voorkeuren zoals halal, koosjer en vegetarisch.

- ▶ **Gezonde leefomgeving en voeding**
Investeren in voorlichting over gezonde voeding, met aandacht voor cultuurspecifieke diëten. Halal, koosjer, vegetarisch en vegaanbod in zorginstellingen, scholen en wijkrestaurants. Voorlichting over voeding, bewegen en ziektepreventie is beschikbaar in alle wijken.
- ▶ **Preventie en eerstelijnszorg versterken**
Vroegsignaleren via welzijnswerk, scholen en wijkteams voorkomt duurdere zorgtrajecten. Wijkgerichte gezondheidscentra bundelen huisartsen, fysiotherapeuten en andere professionals.
- ▶ **Digitale ondersteuning en e-health**
Investeren in digitale zorg, beeldbellen en thuismonitoring. Ouderen worden actief ondersteund in digitale vaardigheden.
- ▶ **Steun voor mantelzorgers**
Mantelzorgers krijgen extra ondersteuning zoals woningaanpassingen, parkeerkaarten en financiële tegemoetkomingen.

- ▶ **Jeugdzorg op maat**
Wachlijsten worden verkort via extra middelen. Innovatieve oplossingen zoals AI-chatbots en mentorenprogramma's met ervaringsdeskundigen worden ingezet.

Welzijn: dichtbij, inclusief en verbindend

- ▶ **Sterke wijkteams, sterke wijken**
Wijkteams krijgen meer middelen en bevoegdheden om dichtbij mensen hulp te bieden. Toegang tot hulp via wijkhubs, vraagwijzers en sociale loketten wordt duidelijk en eenvoudig. Extra investering in informele buurtnetwerken, bij voorkeur 25 euro per inwoner.
- ▶ **Versterking van de sociale basis**
Kleine wijkinitiatieven krijgen ruimte en ondersteuning. Er komen extra middelen voor Huizen van de Wijk, welzijnsorganisaties en informele zorg.

- ◆ **Mentaal en sociaal welzijn**

Eenzaamheid wordt bestreden via ontmoetingsactiviteiten en welzijnsprogramma's. Voorlichting over mentale gezondheid en gokverslaving via scholen en wijkcentra. Initiatieven zoals Gokstop krijgen steun.

- ◆ **Diversiteit in welzijn**

Structurele samenwerking met religieuze en culturele organisaties en lokale koepels. Jongeren krijgen extra aandacht in het welzijnswerk.

Sport: gezond, sociaal en voor iedereen

- ◆ **Integraal sportbeleid**

Sportbeleid is integraal onderdeel van jeugd-, zorg-, woon-, preventie- en onderwijsbeleid.

- ◆ **Goedkoper en gratis Sportaanbod**

Gratis sportaanbod in kwetsbare wijken, inclusief zwemlessen voor kinderen.

Daarnaast komen er kortingen op sportabonnementen en steun voor gezonde voeding voor gezinnen met lage inkomens.

- ◆ **Brede inzet sport**

Structurele inzet op sport via scholen, sportclubs en jongerenhubs. Daarnaast gaan sportregisseurs wijkbehoeften bepalen en zorgen ze voor een samenhangend sportaanbod.

- ◆ **Divers en inclusief sportaanbod**

Actieve steun voor meidenvoetbal en multiculturele sporttoernooien. Beweegprogramma's voor ouderen in samenwerking met wijkzorg en bewoners. Het volledige sportaanbod wordt centraal en overzichtelijk aangeboden, zodat het voor iedereen toegankelijk is.

- ◆ **Gezonde leefomgeving en voeding**

Gezonde voedselomgeving wordt actief gestimuleerd via wijkrestaurants, schoolkantines en buurtwinkels met gezond en cultureel passend aanbod.

- ▶ **Opjouwplein krijg meer steun**

Het Opjouwplein programma krijgt voldoende mandaat en middelen om sport in de wijk te coördineren.

- ▶ **Seniorenbeweging stimuleren**

Gratis sport- en beweegprogramma's voor ouderen in elke wijk, inclusief laagdrempelige introductieprogramma's.

VEILIGHEID

Voor DENK Rotterdam betekent een veilige stad dat iedere Rotterdammer zich beschermd voelt, op straat, thuis of online. Ongeacht wijk, afkomst, leeftijd, geaardheid of achtergrond. Het gaat niet alleen om het bestrijden van criminaliteit, maar ook om preventie en vertrouwen.

Wij geloven dat veiligheid begint bij dichtbij aanwezige wijkagenten, toegankelijke hulpdiensten en een omgeving waarin mensen elkaar kunnen ontmoeten en ondersteunen. Preventie, educatie en structurele steun zijn minstens zo belangrijk als repressie.

Onze maatregelen

- ◆ **Etnisch profileren tegengaan**
Digitale stopformulieren via de MEOS-app worden verplicht en politiepersoneel volgt structureel diversiteitstrainingen. Stopformulieren en toezicht zorgen voor gelijke behandeling van alle Rotterdammers, ongeacht uiterlijk, geloof of achtergrond.
- ◆ **Preventief fouilleren alleen onder toezicht**
Preventief fouilleren mag alleen plaatsvinden met aanwezigheid van een onafhankelijke waarnemer.
- ◆ **Structurele aanwezigheid van wijkagenten**
Elke wijk krijgt een vast team van herkenbare agenten die preventief werken, de buurt kennen en aanspreekbaar zijn.

10

- ▶ **Vrijwillige ontwapening en wapeninleveracties**

Terugkerende anonieme wapeninleveracties bieden een alternatief voor preventief fouilleren en richten zich op vrijwillige ontwapening.

- ▶ **Vrijheid van religieuze expressie bij publieke functies**

Het dragen van religieuze uitingen (hoofddoek, keppeltje of andere zichtbare religieuze tekens) mag voor BOA's en agenten geen belemmeringen vormen bij het uitoefenen van hun functie.

- ▶ **Zero-tolerance bij discriminatie**

Agenten en/of boa's die discrimineren worden direct op non-actief gesteld en, indien schuldig, ontslagen.

- ▶ **Investeren in jongeren en preventie**

Jongeren in kwetsbare wijken krijgen kansen via sport, cultuur, werk en begeleiding. Ook jongeren met een crimineel verleden verdienen een kans op re-integratie.

- ▶ **Meer jongerenwerkers op hotspots**

Er komt extra inzet op hotspots zoals het centrum om jongeren te begeleiden en criminaliteit en overlast te voorkomen.

- ▶ **Veilige openbare ruimte**

Investeren in straatverlichting, goed onderhouden pleinen en zichtbare toezichthouders maakt wijken veiliger.

- ▶ **Gemeentelijk cyberteam**

Samenwerking tussen gemeente, politie en wijkteams om digitale criminaliteit te monitoren en snel te reageren op onder andere fraude, hacking, identiteitsdiefstal, discriminatie en online bedreigingen.

- ▶ **Realtime meldsysteem**

Inwoners kunnen verdachte online activiteiten melden via een gebruiksvriendelijk platform, zodat acties direct kunnen worden onderzocht.

◆ **Gerichte interventies**

Opsporing van online jeugdcriminaliteit, cyberpesten en scams met nadruk op bescherming van kwetsbare groepen.

◆ **Samenwerking met scholen en bedrijven**

Preventieve en repressieve ondersteuning om systemen te beveiligen en jongeren te begeleiden bij digitaal gedrag.

◆ **Geen spionnen in moskeeën**

Moskeeën en geloofsgemeenschappen worden niet bespioneerd. De overheid moet werken vanuit vertrouwen.

◆ **Dialogoog en verbinding stimuleren**

Laagdrempelige stadsgesprekken en bijeenkomsten maken maatschappelijke spanningen bespreekbaar en versterken de sociale cohesie.

◆ **Preventie met gezag**

Het programma 'Preventie met Gezag' wordt integraal ingezet om jeugdcriminaliteit te bestrijden via samenwerking tussen gemeente, scholen, ouders, wijkteams, politie en jeugdhulp.

◆ **Burgerbetrokkenheid bij veiligheid**

Wijkpanels en bewonersbijeenkomsten worden structureel georganiseerd, zodat inwoners actief invloed hebben op de inrichting van hun buurt.

◆ **Participatieve begroting per wijk**

Bewoners beslissen over een deel van het wijkbudget, voor directe invloed op hun leefomgeving..

◆ **Lokale jongerencommissies**

Jongeren worden actief betrokken bij veiligheidsbeleid, preventieprogramma's en buurtinitiatieven.

◆ **Centrale vuurwerkshow**

De gemeente organiseert jaarlijks een centrale vuurwerkshow.

MOBILITEIT & **OPENBAAR VERVOER**

11

Rotterdam is een bruisende stad met een sterke economische basis, gebouwd op handel, haven en ondernemerschap. Rotterdam verdient een mobiliteitsbeleid dat iedereen meeneemt, jong en oud, met of zonder auto, met ruime of krappe beurs. Mobiliteit is geen privilege, maar noodzakelijke toegang tot werk, zorg, onderwijs en familie. Daarom zetten wij in op betaalbaar openbaar vervoer, eerlijke parkeertarieven en toegankelijke alternatieven.

Onze maatregelen

Autostad Rotterdam: eerlijk, realistisch en bereikbaar

Parkeren wordt betaalbaar:

- We geven korting op parkeertarieven voor lage inkomens;

- Er komen extra bezoekersuren voor senioren (50+): +100 uur;
- Wij verhogen de parkeereenheden voor zorgprofessionals/mantelzorgers naar 750 eenheden;
- We realiseren een speciale mobiliteitsvergunning voor wijkgerichte vrijwilligersorganisaties;
- We verlagen de parkeertarieven in gemeentelijke garages;
- De parkeerbatens gaan terug naar mobiliteit, OV en infrastructuur;
- Er komen wijkvignetten zonder extra kosten voor bewoners.

▶ **Invoering stadsbrede parkeervergunning**

Rotterdamers krijgen met één parkeervergunning het recht om in de hele stad te parkeren. Hiermee schaffen we de huidige versnippering in kleine parkeerzones af en zorgen we voor eerlijker, flexibeler en begrijpelijk parkeerbeleid. Wanneer een stadsbrede parkeervergunning niet direct uitvoerbaar is, worden de bestaande kleine zones samengevoegd tot grotere parkeergebieden, zodat bewoners ook dan meer ruimte krijgen om dichtbij huis of werk te parkeren.

▶ **Investeren in Park & Ride**

Nieuwe P&R-locaties in Oost, Zuid en Hoogvliet. Bestaande locaties worden verbeterd en gekoppeld aan hoogwaardig OV.

▶ **Toegankelijkheid bij nieuwbouw**

Bewoners van gebieden met lage parkeernormen ontvangen een gratis OV-abonnement binnen 1000 meter van een station.

▶ **Stop onlogische verkeersafsluitingen, zoals bij de Maastunnel**

Per direct stoppen met onnodige verkeersafsluitingen en stedelijke experimenten (zoals op het Kruisplein, de 's-Gravendijkwal en Maastunnel).

▶ **Stop onrealistische en onwerkbare milieuzones**

Geen Zero Emissie Zones (ZES) zonder haalbare alternatieven:

- Marktkoopliden, zzp'ers, taxichauffeurs en kleine ondernemers krijgen structurele ontheffing van milieuzones;
- We keren ons tegen de invoering van de Zero-Emissiezone (ZES) en lobbyen voor stopzetting van handhaving via het Rijk.

▶ **Geen 30 km/u wegen door heel Rotterdam**

Er komen alleen maar 30 km/u wegen waar dat absoluut nodig is. Doorgaande wegen behouden doorstroomfunctie.

Openbaar Vervoer: betaalbaar, toegankelijk en betrouwbaar

◆ **OV als basisrecht**

Openbaar vervoer wordt erkend en behandeld als een basisvoorziening, net als onderwijs en zorg. Iedereen moet zich vrij en betaalbaar kunnen verplaatsen in de stad en de regio. Of het nu om werk, school, de dokter of familiebezoek gaat: OV moet eerlijk, betaalbaar en betrouwbaar zijn.

◆ **Goedkoper en Toegankelijker Openbaar Vervoer**

- Gratis OV voor jongeren tot 18 jaar;
- Korting op het OV voor lage inkomens, om mobiliteit voor iedereen toegankelijk te maken;
- Het OV blijft gratis voor kinderen en AOW-gerechtigden.

◆ **Investeren in bereikbaarheid van wijken**

Forse uitbreiding van het OV in wijken met een slecht aanbod, o.a. Charlois, Hillesluis, Carnisse en Vreewijk.

◆ **Eenvoudiger tarieven**

Hervorming zonesysteem naar één begrijpelijk tarief voor abonneementhouders.

◆ **Weens model invoeren**

Reizen voor €1 per dag om mobiliteit voor iedereen toegankelijk te maken en vervoersarmoede te verminderen.

Fietsstad Rotterdam: veilig, inclusief en mogelijk voor iedereen

▶ **Fietsvriendelijke stad**

Veiligere fietspaden, met prioriteit in Delfshaven, Charlois, Feijenoord en andere wijken met lage fietsparticipatie.

▶ **Veilig fietsen**

Verbeterde oversteekplaatsen, betere verlichting en lagere drempels bij fietsroutes.

▶ **Gratis fietsenstallingen**

Gratis fietsenstallingen worden uitgebreid, vooral bij OV-knooppunten, markten, wijkcentra en scholen.

▶ **Deelmobiliteit met eerlijke tarieven**

Deelvervoer (fietsen, scooters, auto's) wordt gestimuleerd met eerlijke tarieven, goede spreiding en lage drempels voor gebruik. Rotterdammers met een laag inkomen krijgen toegang tot een leenfiets of een fiets-tegoed via de gemeente.

▶ **Iedereen leert fietsen**

Stimuleren en ondersteunen van fietsprojecten die gericht zijn op groepen die nu onvoldoende gebruikmaken van de fiets, zoals migrantenvrouwen en oudere nieuwkomers. Daarom willen wij structurele fietslessen voor vrouwen met een migratieachtergrond en nieuwkomers. We ondersteunen initiatieven naar voorbeeld van Tour de Femme-project.

▶ **Elk kind leert fietsen**

Elk kind op de basisschool leert fietsen, met speciale aandacht voor kinderen zonder fiets. Daarom komt er een programma "Fietsvaardig op school" met prioritair in wijken met lage fietsvaardigheid.

Rotterdam The Hague Airport: bereikbaar, eerlijk en verbonden

► **Behoud van de luchthaven**

RTHA blijft een belangrijke regionale luchthaven. Rotterdam is een internationale stad met inwoners van over de hele wereld. Een toegankelijke luchthaven is dan geen luxe, maar een noodzaak. Voor familiebezoek, zakelijke contacten én culturele uitwisseling. DENK Rotterdam zet zich in voor een toekomstbestendige, bereikbare en verantwoorde luchthaven die recht doet aan de diversiteit en dynamiek van onze stad.

► **Verantwoorde ontwikkeling**

Uitbreiding van het vliegveld, binnen geluids- en milieugrenzen, met innovatieve overlastbeperking.

► **Verbinden met de wereld**

We lobbyen krachtig voor meer directe en betaalbare routes naar o.a. Ankara, Caribisch Nederland, İstanbul, Kayseri, Kaapverdië, Marokko en Paramaribo.

► **Verbeterd OV naar de luchthaven**

Betere verbindingen vanuit Zuid, Schiedam en Hoogvliet.

► **Slim en schoon vliegen**

Rotterdam The Hague Airport investeert in schonere vliegtuigen, stillere landingsroutes en betere integratie met de omgeving. De gemeente ziet toe op naleving van milieunormen.

ECONOMIE, HAVEN & *INTERNATIONAAL*

12

Rotterdam is een stad van handel en wereldwijde verbindingen. Onze haven is het kloppend hart van Europa. Daarom bouwen wij aan een eerlijke, inclusieve en toekomstbestendige economie.

Een sterke economie is de basis voor een sterke samenleving. DENK Rotterdam kiest voor een economie waar iedereen deel van uitmaakt: niet alleen de grote spelers, maar ook de lokale bakker, de ZZP'er in de wijk, de jongeren die willen starten en de ondernemers met internationale wortels. De Rotterdamse haven blijft de motor van onze economie, maar wordt schoner, slimmer en eerlijker.

Onze maatregelen

Eerlijke kansen voor alle ondernemers

- ◆ **Minder regels, meer vertrouwen**

We versnellen de vergunningprocedures en zetten in op minder administratieve lasten voor mkb, zzp'ers en eenmanszaken.

- ◆ **Steun startende ondernemers**

Er komen renteloze leningen, coaching, vouchers en ondersteuning voor startende ondernemers.

- ◆ **Generiek beleid, geen stigmatisering**

Ondernemers worden beoordeeld op gedrag, niet op wijk, afkomst of sector.

◆ **Gericht optreden tegen misbruik**

Malafide bedrijven worden aangepakt, zonder hele straten, culturen of sectoren te criminaliseren.

◆ **Ruimte en betaalbaarheid**

Er komen meer betaalbare bedrijfsruimtes in alle wijken, inclusief winkelruimte voor startende bedrijven.

◆ **Lokale economie eerst**

De gemeentelijke inkoop zoveel mogelijk lokaal, met een focus op lokale ketens, wijkgerichte werkgelegenheid en circulaire initiatieven. Dit versterkt Rotterdamse bedrijven en creëert werkgelegenheid voor Rotterdammers. Aanbestedingen worden ook gekoppeld aan sociale voorwaarden, zoals eerlijke lonen, diversiteit en gelijke toegang.

◆ **Meer feestzalen**

We bieden betaalbare (gemeentelijke) feestzalen voor bruiloften, events en culturele bijeenkomsten. Ook maken we meer ruimte voor markten, buurtinitiatieven en culturele festivals.

Havenontwikkeling

◆ **Diversiteit als voorwaarden**

Eerlijke selectie, inclusieve werving, een stevig antidiscriminatiebeleid en rolmodellen uit de gemeenschap worden de norm.

◆ **Onderwijs + Haven = Toekomst**

Meer stages, leerwerktrajecten en begeleiding. Dit doen we met een structurele samenwerking tussen havenbedrijven en mbo/hbo-instellingen. Er komen ook extra stageplekken en leerwerktrajecten, met goede begeleiding. Een bezoek aan Portlantis wordt onderdeel van het lespakket in het voortgezet onderwijs.

◆ **Bereikbaarheid van banen**

De Rotterdamse haven draait 24 uur per dag, maar veel jongeren en werkzoekenden kunnen er moeilijk komen vanwege slechte OV-verbindingen in de vroege ochtend en late avond. DENK Rotterdam wil de bereikbaarheid van de haven verbeteren, op alle tijden van de dag. We investeren in betere OV-opties tijdens vroege en late shifts. Voor werknemers en stagiaires willen we een korting op deelmobiliteit.

- ◆ **Veilige routes**

Verbeteren van de infrastructuur voor auto, fiets en scooter richting de haven met investeren in veilige routes, verlichting en bewaakte stallingen.

- ◆ **Rotterdam waterstofhoofdstad van Europa**

Meer middelen naar opslag, productie, distributie en innovatie via samenwerking met kennisinstellingen, bedrijven en MKB.

- ◆ **Slimme functiemix**

Een mix van economische activiteiten draagt bij aan werkgelegenheid en innovatie in het havengebied. Niet-havenactiviteiten kunnen daarom in het havengebied blijven.

- ◆ **Streng toezicht op vervuilende bedrijven**

Vervuilende bedrijven worden aangesproken op hun klimaat- en milieuprestaties. We versterken handhaving en transparantie.

- ◆ **Van Leeuwen naar de haven**

Zware industrie zoals Van Leeuwen Recycling verhuist naar de haven. Hierdoor ontstaat in woonwijken zoals IJsselmonde ruimte voor functies die bijdragen aan een gezonde, veilige en leefbare omgeving.

- ◆ **Technische blokkades aanpakken**

Versneld investeren in het elektriciteitsnet in samenwerking met Rijk en netbeheerders en stimuleren energiehubs, batterijopslag en groene waterstof.

Toerisme: voor de stad, niet ten koste van de stad

- ◆ **Meer toeristenroutes**

Uitbreiding van de toeristenroutes en spreiding toerisme over de stad. Daarmee wordt ook geïnvesteerd in lokale initiatieven, erfgoed en ondernemers. Niet alleen het centrum, maar ook Delfshaven, Afrikaanderwijk, Feijenoord en andere unieke stadsdelen worden zichtbaar.

◆ **Rotterdamse verhalen centraal**

Meer routes, tours en musea die migratie, koloniale geschiedenis en verzwegen verhalen zichtbaar maken.

◆ **Lokale ondernemers profiteren mee**

Wij betrekken wijkondernemers en etnisch diverse bedrijven actief bij toeristische ketens en campagnes.

◆ **Wonen is geen verdienmodel**

Geen AirBnB of toeristische verhuur in wijken met woningnood. Er wordt streng gehandhaafd bij illegale verhuur.

◆ **Toerisme in meerdere talen**

Promotie via meertalige media en platforms, inclusief diaspora-platforms.

Internationale Stad: verbinding, rechtvaardigheid en solidariteit

◆ **Hulp en Erkenning voor Gaza.**

Een structureel partnerschap met Gaza als zusterstad, gericht op wederopbouw, onderwijs en jeugdzorg:

- We staan stil bij de genocide, door tijdens een ‘Gaza-week’ educatieve en culturele activiteiten te organiseren;
- Bij de jaarlijkse herdenking van 4 mei wordt stilgestaan bij alle oorlogsslachtoffers.

Rotterdam staat internationaal bekend als stad van verbinding. Onze positie gebruiken we voor vrede, rechtvaardigheid en eerlijke handel.

◆ **Diaspora als kracht**

Actieve samenwerking met diasporagemeenschappen in Rotterdam om internationale economische en culturele relaties te versterken. We zetten in op gemeentelijke steun voor diaspora-ondernemerschap met internationale ambities.

► **Internationale zustersteden en netwerken**

Rotterdam investeert in duurzame stedenbanden die bijdragen aan kennisuitwisseling, culturele verrijking en economische samenwerking, waarbij extra aandacht is voor steden met gedeelde migratiegeschiedenis en diaspora-verbondenheid.

► **Handelsmissies**

Handelsmissies en samenwerking met landen als Caribisch Nederland, Turkije, Marokko, Kaapverdië en Suriname.

► **Verbreding van internationale blik**

Rotterdam oriënteert zich actief op samenwerking met landen en steden die nu niet vanzelfsprekend in beeld zijn – bijvoorbeeld op het Afrikaanse continent, in Zuid-Amerika, Midden-Oosten of Zuid-Azië – met oog voor wederzijdse groei, diaspora-initiatieven en rechtvaardige mondiale ontwikkeling.

GOED BESTUUR, ORGANISATIE & **GEMEENTEFINANCIËN**

13

Goed bestuur draait om transparantie, inclusiviteit en rechtvaardigheid, waarbij de menselijke maat altijd leidend is. Besluiten worden genomen met oog voor de menselijke maat, inclusief de stemmen van bewoners, en met transparantie over middelen en prioriteiten. Financieel beleid moet sociaal rechtvaardig zijn waarbij kwetsbare groepen beschermd worden, terwijl grootverbruikers, multinationals en vervuilende sectoren hun eerlijke bijdrage leveren. De gemeentelijke organisatie zelf moet een afspiegeling zijn van de Rotterdamse samenleving, met diversiteit op alle niveaus en een cultuur van gelijkwaardigheid.

Onze maatregelen

- ◆ **Toegankelijke gemeentelijke dienstverlening**
Laagdrempelige loketten en gebruiksvriendelijke digitale platforms zorgen ervoor dat inwoners snel en effectief geholpen worden. Het Mechelse model van een 'loket van de toekomst' wordt als voorbeeld onderzocht.
- ◆ **Meertalige communicatie**
Informatie van de gemeente wordt beschikbaar in de meest gesproken talen via de website en 14010.

- ▶ **Terugstuurrecht voor onduidelijke brieven**

Inwoners mogen gemeentelijke brieven die niet begrijpelijk zijn terugsturen voor herziening, naar voorbeeld van Arnhem.

- ▶ **Controle op algoritmen en data**

Gemeentelijke toepassing van algoritmes en AI wordt structureel getoetst op discriminatie en vooroordelen.

- ▶ **Samenwerking met koepelorganisaties**

Integrale samenwerking met culturele en levensbeschouwelijke koepelorganisaties zoals SKIN, Samen010, SPIOR en St. Mara om de kloof tussen systeem en wijk te overbruggen.

- ▶ **Ervaringsdeskundigen in beleid**

Mensen met ervaringskennis worden actief betrokken bij beleid en uitvoering.

- ▶ **Sterke wijkraden en dorpsraden**

Wijkraden krijgen passende budgetten, tijdige informatie en goede ondersteuning. Ze worden structureel betrokken bij besluiten die hun buurt raken.

- ▶ **Wijkhubs als centrale toegangspoorten**

Elke wijk krijgt een wijkhub waar bewoners terecht kunnen voor ondersteuning, ontmoeting en informatie. De gemeente zorgt voor een integrale werkwijze, zodat inwoners niet van het kastje naar de muur worden gestuurd.

- ▶ **Gemeente als afspiegeling van de stad**

De gemeentelijke organisatie weerspiegelt de diversiteit van Rotterdam op alle niveaus.

- ▶ **Diversiteitsquota**

Er worden concrete doelen vastgesteld voor representatie binnen afdelingen en leidinggevende posities.

▶ **Gelijkwaardigheid bij werving en selectie**

Een checklist wordt verplicht toegepast bij alle gemeentelijke en samenwerkende organisaties om uitsluiting te voorkomen.

▶ **DIG-officer Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid**

Deze functie krijgt de opdracht structurele verbeteringen in inclusie en diversiteit door te voeren.

▶ **Voorbeeldfunctie voor ambtenaren**

Gemeenteambtenaren die discrimineren worden direct ontslagen.

▶ **Identiteits- en erkenningsmaatregelen**

Naamswijzigingen voor bekeerlingen en geadopteerden worden gratis gefaciliteerd als erkenning van hun identiteit.

▶ **Gelijke regels voor iedereen**

Grote vervuilers, multinationals, commerciële vastgoedeigenaren en toeristische exploitanten betalen eerlijk mee via gerichte heffingen. Kwetsbare groepen en gezinnen met lage inkomens worden actief ontzien om inkomensongelijkheid niet verder te vergroten.

▶ **Geen lastenverhoging voor lage en middeninkomens**

Kwijtscheldingsregelingen blijven behouden en worden waar nodig uitgebreid. Er is extra ondersteuning voor huishoudens die te maken hebben met hoge energiekosten, inflatie of problematische schulden.

▶ **Kleine ondernemers ontzien**

Tarieven en lokale lasten voor kleine ondernemers en zzp'ers worden bevroren of verlaagd. We zetten in op eenvoudige betalingsregelingen en ondersteunen ondernemers die tijdelijk financieel onder druk staan.

▶ **Rotterdam tegen verspilling**

Strakke aanpak van inefficiëntie, dubbel beleid, onnodige projecten en administratieve overlast binnen gemeentelijke diensten. Structurele afbouw van dure externe inhuur. We investeren in eigen personeel, kennis en continuïteit. We zetten in op slimmere, transparante en maatschappelijk verantwoorde inkoop en aanbestedingstrajecten.

▶ **Geen financiële gokpolitiek**

Begrotingen zijn sluitend en gebaseerd op realistische scenario's. We gaan structurele uitgaven niet dekken met incidentele inkomsten zoals tijdelijke fondsen of eenmalige verkoop van gemeentelijke bezittingen. We voeren een sterk risicomanagement om schulden, renteontwikkelingen en economische onzekerheden duurzaam te beheersen. Rotterdam kiest voor betrouwbare en voorspelbare financiële planning.

▶ **Publieke verantwoording**

De gemeente publiceert jaarlijks een Sociaal Investeringsverslag met inzicht in bestedingen aan: armoedebestrijding, zorg en onderwijs, duurzaamheid en klimaat, veiligheid en wonen.

▶ **Heldere communicatie**

Gemeentelijke financiële rapportages worden toegankelijk geschreven, zodat iedere Rotterdammer kan begrijpen hoe geld wordt uitgegeven en welke keuzes worden gemaakt.

▶ **Publieke waarde boven marktwaarde**

Gemeentelijke grond, vastgoed en publieke activa worden niet verkocht aan commerciële partijen wanneer deze maatschappelijke functies hebben of kunnen krijgen.

KLIMAAT, DUURZAAMHEID & **GROEN**

12

Klimaatverandering is niet alleen een ecologische uitdaging, maar ook een sociale. Iedereen heeft recht op een schone, gezonde en veilige leefomgeving, ongeacht inkomen, afkomst of postcode. DENK Rotterdam kiest voor een stad waarin bewoners worden ondersteund, niet belast. Een stad waar vergroening begint in de wijken die daar het meeste belang bij hebben. Rotterdam wordt een stad waar mens en natuur in balans leven.

Onze maatregelen

◆ Nieuw Rotterdams Klimaatplan

Ambitieuw, meetbaar en verantwoord klimaatbeleid met concrete doelen voor CO₂-reductie, duurzame energie en sociale rechtvaardigheid. Besluiten worden mét bewoners genomen via klimaatburgerraden, wijkpanelen en lokale klimaattafels.

◆ Betaalbare verduurzaming voor iedereen

Extra en toegankelijke subsidies voor isolatie, zonnepanelen, ventilatiesystemen en warmtepompen in oudere wijken en bij lage inkomens. Daarnaast investeren we in groene daken, gevels en natuurinclusief bouwen.

▶ **Voorrang voor kwetsbare wijken**

Extra financiering, begeleiding en technische ondersteuning voor verduurzaming in wijken met lage inkomens en matige woonkwaliteit.

▶ **Betaalbare gasvrije wijken**

Er komen alleen gasvrije wijken als dat betaalbaar en technisch haalbaar is en als er voldoende draagvlak onder bewoners is.

▶ **Geïsoleerde woningen**

Verhuurders worden verplicht slecht geïsoleerde woningen te verbeteren zonder buitensporige huurverhogingen.

▶ **Aanpak ventilatiesystemen**

Er komen gemeentelijke subsidies voor ventilatiesystemen en vochtwerende maatregelen in oudere woningen.

▶ **Gemeente geeft het goede voorbeeld**

De gemeentelijke gebouwen en diensten worden versneld klimaatneutraal.

▶ **Duurzame religieuze instellingen**

We voeren renteloze leningen in en bieden subsidies aan voor verduurzaming van moskeeën, kerken, mandirs, synagogen en tempels (naar Haags model).

▶ **Energiearmoede bestrijden**

Bewoners met lage inkomens krijgen voorrang bij subsidies en ondersteuning voor energiebesparing via wijkteams, energiecoaches en praktische hulp.

▶ **Slimmer schoon**

We bevorderen slimmere afvalscheiding en efficiëntere inzameling. We zetten technologie in voor minder restafval.

▶ **Circulaire economie**

DENK blijft investeren in herstelcafés, kringloopcentra, stadswerkplaatsen en deelplatforms.

▶ **Bescherming van stadsnatuur**

De natuurgebieden, parken en recreatiezones worden uitgebreid en blijven beschermd.

▶ **Groen in de wijk**

Wijkbudgetten voor vergroening, koelteplekken, geveltuinen en gezamenlijke energiebesparingsprojecten.

▶ **Waterbeheer en klimaatadaptatie**

Wij investeren in moderne riolering, waterbuffers, klimaatvriendelijke schoolpleinen, sportvelden en groene straten.

▶ **Aanpak hittestress**

Er komt extra vergroening, bomen, koepelplekken, schaduwdoeken en groene gevels in dichtbebouwde en versteende wijken.

▶ **Nul schimmelwoningen in 2030**

Wij stellen ten doel om nul schimmelwoningen te hebben in 2030 en daarom gaan wij strenger handhaven op het verwijderen van schimmel in woningen.

▶ **Groene Werkgelegenheid**

Er komen opleidingsprogramma's voor jongeren, zij-instromers en werkzoekenden in installatiewerk, isolatie, watermanagement en circulaire economie.

▶ **Groene Schooldeal**

Alle scholen worden klimaatbestendig, schimmelvrij, energiezuinig en voorzien van vergroende speelpleinen voor biodiversiteit én gezondheid.

stem DENK

[BEWEGINGDENK.NL](https://bewegingdenk.nl)